

ใบความรู้ เรื่อง คุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรม
รายวิชาภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

นิราศภูเขาทอง

ถึงบางพุดพุดดีเป็นศรีศักดิ์ มีคนรักรสถ้อยร้อยจิต
แม้พุดชู้ตัวตายทำลายมิตร จะชอบผิดในมนุษย์เพราะพุดจา

พระอภัยมณี

แล้วสอนว่าอย่าไว้ใจมนุษย์ มันแสนสุดลึกล้ำเหลือกำหนด
ถึงเถาวัลย์พันเกี่ยวที่เลี้ยวลด ก็ไม่คดเหมือนหนึ่งในน้ำใจคน

ลิลิตพระลอ

สิ่งใดในโลกล้วน อนิจจัง
คงแต่บาปบุญบัง เทียงแท้
คือเงาติดตัวตรัง ตรึงแน่น อยู่เนา
ตามแต่บุญบาปแล้ว ก่อเกื้อรักษา

อิเหนา

โอ้วว่าอนิจจาความรัก	เพียงประจักษ์ตั้งสายน้ำไหล
ตั้งแต่จะเชี่ยวชาญเป็นเกลียวไป	ที่ไหนเลยจะไหลคืนมา
สตรีใดในพิภพจวบแดน	ไม่มีใครได้แค่นเหมือนอกข้า
ด้วยไฟรักให้เกินพักตรา	จะมีแต่เวทนาเป็นเนื่องนิത്യ

ภาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง

หัวลึงหมากกลางลึง	ต้นกลางลึงแลหูลึง
ลึงไต่กระไดลึง	ลึงโลดคว่ำประสาสิง
หัวลึงหมากเรียกไม้	กลางลึง
กลางลึงหูลึงลึง	หลอกขู้
ลึงไต่กระไดลึง	ลึงห่ม
ลึงโลดควยผู้ชม	ฉีกคว่ำประสาสิง

ใครเล่า...

ใครเล่า

ที่รักเจ้ายิ่งสุวรรณมณีศรี

คอยจับตาดูกริยาท่าท้วงที

ด้วยปรานีเสริมสุขปิดทุกข์ภัย

บุพการี

น้านมแม่มีงไม้ รสสุคนธ์

ทั้งโลกตลอดเบื้องบน ป่าฟ้า

อ้อยตาลทุกแห่งหน แพ้พ่าย

หวานคำถึงชาติหน้า ก็หล้าหวานเสมอ

ลูกรัก

สองมือผลัดไกวเปลปากเห่กล่อม

สองขาค้อมขัดตักให้พักหนุน

สองตาแม่อาทรอ่อนละมุน

สองถันอุ่นพันผูกเลี้ยงลูกรัก